

ПРЕССЪОБЩЕНИЕ

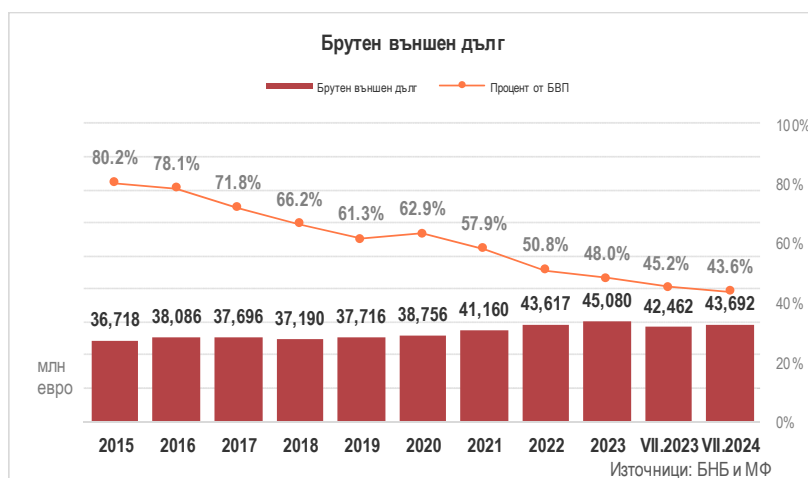
30 септември 2024 г.

12:00 ч.

БРУТЕН ВЪНШЕН ДЪЛГ

Юли 2024 г.

Брутният външен дълг¹ в края на юли 2024 г. възлиза на 43 692 млн. евро (43.6% от БВП²), което е с 1229.9 млн. евро (2.9%) повече в сравнение с края на юли 2023 г. (42 462.2 млн. евро, 45.2% от БВП).

В края на юли 2024 г. *краткосрочните задължения* са 7825.2 млн. евро (17.9% от брутния дълг, 7.8% от БВП) и се повишават с 481.3 млн. евро (6.6%) спрямо юли 2023 г. (7343.9 млн. евро, 17.3% от дълга, 7.8% от БВП). *Дългосрочните задължения*³ възлизат на 35 866.8 млн. евро (82.1% от брутния дълг, 35.8% от БВП) в края на юли 2024 г., като нарастват със 748.6 млн. евро (2.1%) спрямо края на юли 2023 г. (35 118.2 млн. евро, 82.7% от дълга, 37.4% от БВП).

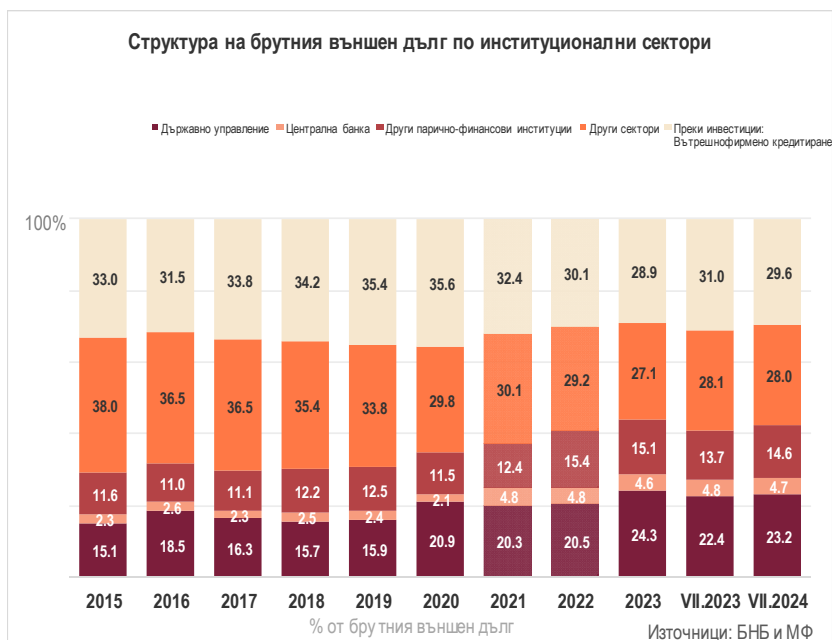
¹ Предварителни данни. Данните за периода януари 2020 г. – юни 2024 г. са ревизирани. В съответствие с методологическите бележки, с отчета за август 2024 г. ще бъдат направени ревизии на данните за периода юли 2024 г. Методологическите бележки за външния дълг са публикувани на интернет страницата на БНБ (www.bnb.bg, секция *Статистика/Външен сектор/Брутен външен дълг*).

² При БВП в размер на 100 161 млн. евро за 2024 г. (прогноза на БНБ) и 93 946.5 млн. евро за 2023 г. (данни на НСИ от 08.03.2024 г.).

³ Към размера на дългосрочните задължения се включват всички задължения с оригинален срок до падежа над 1 година или с неопределен срок вкл. и задълженията по преки инвестиции (вътрешнофирмено кредитиране).

Към края на юли 2024 г. 26 198.8 млн. евро (60%) от brutните външни задължения са с остатъчен матуритет над една година.

В евро са деноминирани 78.9% от brutните външни задължения, при 79.3% година по-рано.

Brutният външен дълг на сектор *Държавно управление*⁴ в края на юли 2024 г. е 10 135.4 млн. евро (10.1% от БВП). Спрямо края на юли 2023 г. (9514.7 млн. евро, 10.1% от БВП) той нараства с 620.8 млн. евро (6.5%).

Външните задължения на *Централната банка* са 2033.6 млн. евро (2% от БВП). Те намаляват с 4.3 млн. евро (0.2%) спрямо края на юли 2023 г. (2037.9 млн. евро, 2.2% от БВП).

Външните задължения на сектор *Други парични финансови институции*⁵ са 6362 млн. евро (6.4% от БВП). Те се повишават с 535.7 млн. евро (9.2%) спрямо края на юли 2023 г. (5826.3 млн. евро, 6.2% от БВП).

Външните задължения на *Други сектори*⁶ са 12 247.3 млн. евро (12.2% от БВП). Те нарастват с 328.8 млн. евро (2.8%) спрямо същия месец на миналата година (11 918.6 млн. евро, 12.7% от БВП).

*Вътрешнофирменото кредитиране*⁵ е в размер на 12 913.7 млн. евро (12.9% от БВП) в края на юли 2024 г., което е с 251 млн. евро (1.9%) по-малко спрямо края на юли 2023 г. (13 164.7 млн. евро, 14% от БВП). То е с най-значителен дял в структурата на външния дълг – 29.6% към края на юли 2024 г., при 31% към юли 2023 г.

За януари – юни 2024 г. общият **нетен поток**⁷ е отрицателен, в размер на 308 млн. евро (0.3% от БВП) при положителен поток от 540.2 млн. евро (0.6% от БВП) за януари – юни 2023 г.

Нетният външен дълг⁸ в края на юни 2024 г. е отрицателен в размер на 32 216.3 млн. евро (32.2% от БВП), като увеличава отрицателната си стойност с 2768.9 млн. евро (9.4%) спрямо края на юни 2023 г. (отрицателна стойност от 29 447.4 млн. евро, 31.3% от БВП). Намалението е в резултат от по-голямото увеличение на brutните външни активи (с 3810.4 млн. евро, 5.2%) в сравнение с нарастването на brutния външен дълг (с 1041.4 млн. евро, 2.4%).

⁴ При спазване на резидентния принцип.

⁵ Банки и фондове на паричния пазар.

⁶ Поради тримесечната отчетност на фирмите данните подлежат на ревизия.

⁷ *Нетният поток* се изчислява тримесечно на база на данните в пасива на платежния баланс за инструменти *Валута и Депозити, Дългови ценни книжа, Заеми, Търговски кредити и аванси* и *Други сметки за задължения*. Данни за периода януари – септември 2024 г. предстои да бъдат публикувани на 29.11.2024 г.

⁸ *Нетният външен дълг* е изчислен като разликата между размера на brutния външен дълг и размера на brutните външни активи, изчислени на база тримесечните данни за международната инвестиционна позиция. *Brutните външни активи* се изчисляват тримесечно на база на данните в актива на международната инвестиционна позиция за инструменти *Валута и Депозити, Дългови ценни книжа, Заеми, Търговски кредити и аванси, Резервни активи* (с изключение на злато под формата на стандартни купчета) и *Други сметки за вземания*. Данните към края на септември 2024 г. предстои да бъдат публикувани на 30.12.2024 г.

Брутен външен дълг¹

(По институционални сектори)

	VII.2023		XII.2023		VI.2024		VII.2024		VII.24/VI.24		VII.24/XII.23		VII.24/VII.23	
	млн. евро	% от БВП	млн. евро	% от БВП	млн. евро	% от БВП	млн. евро	% от БВП	млн. евро	%	млн. евро	%	млн. евро	%
Брутен външен дълг (I+II+III+IV)	42462.2	45.2	45079.5	48.0	44396.9	44.3	43692.0	43.6	-704.9	-1.6	-1387.5	-3.1	1229.9	2.9
I. Държавно управление²	9514.7	10.1	10934.5	11.6	10301.4	10.3	10135.4	10.1	-799.1	-1.6	-799.1	-7.3	6208	6.5
Краткосрочни	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Търговски кредити и аванси	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Дългосрочни	9514.7	10.1	10934.5	11.6	10301.4	10.3	10135.4	10.1	-166.0	-1.6	-799.1	-7.3	6208	6.5
Дългови ценни книжа ³	6097.8	6.5	7600.5	8.1	7094.4	7.1	6920.6	6.9	-173.8	-2.4	-679.9	-8.9	822.9	13.5
Заеми	3340.4	3.6	3278.9	3.5	3132.1	3.1	3139.8	3.1	7.7	0.2	-139.0	-4.2	-200.6	-6.0
II. Централна банка	2037.9	2.2	2068.9	2.2	2010.8	2.0	2033.6	2.0	22.9	1.1	-35.3	-1.7	-4.3	-0.2
Краткосрочни	229.5	0.2	271.2	0.3	192.3	0.2	211.9	0.2	19.5	10.1	-59.3	-21.9	-17.6	-7.7
Валута и депозити	229.5	0.2	267.7	0.3	190.1	0.2	210.0	0.2	19.9	10.5	-57.7	-21.6	-19.5	-8.5
Търговски кредити и аванси	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Други сметки за задължения	0.0	0.0	3.5	0.0	2.2	0.0	1.8	0.0	-0.4	-16.1	-1.6	-46.8	1.8	9908.3
Дългосрочни	1808.4	1.9	1797.7	1.9	1818.4	1.8	1821.8	1.8	3.4	0.2	24.1	1.3	13.4	0.7
Разпределени СПТ ⁴	1808.4	1.9	1797.7	1.9	1818.4	1.8	1821.8	1.8	3.4	0.2	24.1	1.3	13.4	0.7
III. Други парично-финансови институции (ПФИ)⁵	5826.3	6.2	6801.7	7.2	6939.7	6.9	6362.0	6.4	-577.7	-8.3	-439.7	-6.5	535.7	9.2
Краткосрочни	3201.5	3.4	4083.7	4.3	4118.2	4.1	3557.5	3.6	-660.7	-13.6	-526.2	-12.9	356.0	11.1
Валута и депозити ⁶	3033.0	3.2	3963.6	4.2	3967.6	4.0	3404.5	3.4	-663.0	-14.2	-559.0	-14.1	371.6	12.3
Търговски кредити и аванси	12.3	0.0	12.4	0.0	10.0	0.0	11.3	0.0	1.3	12.6	-1.1	-8.8	-1.0	-7.8
Други сметки за задължения	156.2	0.2	107.7	0.1	140.5	0.1	141.6	0.1	1.1	0.8	33.9	31.5	-14.6	-9.3
Дългосрочни	2624.8	2.8	2718.0	2.9	2821.6	2.8	2804.5	2.8	-17.1	-0.6	86.5	3.2	179.7	6.8
Валута и депозити	2398.4	2.6	2613.7	2.8	2712.3	2.7	2701.0	2.7	-11.3	-0.4	87.4	3.3	302.6	12.6
Дългови ценни книжа	226.4	0.2	104.4	0.1	109.3	0.1	103.5	0.1	-5.8	-5.3	-0.9	-0.9	-123.0	-54.3
IV. Други сектори⁷	11918.6	12.7	12231.6	13.0	12265.6	12.2	12247.3	12.2	-18.3	-0.1	15.7	0.1	328.8	3.7
Краткосрочни	3913.0	4.2	4076.4	4.3	4073.5	4.1	4055.9	4.0	-17.7	-0.4	-20.6	-0.5	142.9	2.8
Дългови ценни книжа	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Заеми ⁸	195.0	0.2	190.5	0.2	205.5	0.2	206.9	0.2	1.4	0.7	16.4	8.6	11.9	6.1
Търговски кредити и аванси ⁹	2562.9	2.7	2677.5	2.8	2660.0	2.7	2650.8	2.6	-9.2	-0.3	-26.7	-1.0	87.9	3.4
Други сметки за задължения ⁹	1155.2	1.2	1208.5	1.3	1208.0	1.2	1198.2	1.2	-9.8	-0.8	-10.3	-0.9	43.0	3.7
Дългосрочни	8005.6	8.5	8155.2	8.7	8192.1	8.2	8191.5	8.2	-0.6	0.0	36.3	0.4	185.9	2.3
Дългови ценни книжа	1030.8	1.1	1051.4	1.1	1059.0	1.1	1057.0	1.1	-2.0	-0.2	5.6	0.5	26.2	2.5
Заеми ⁸	6821.2	7.3	6856.0	7.3	6905.2	6.9	6906.9	6.9	1.7	0.0	50.9	0.7	85.7	1.3
Търговски кредити и аванси ⁹	110.8	0.1	118.9	0.1	116.1	0.1	115.8	0.1	-0.3	-0.2	-3.2	-2.7	5.0	4.5
Други сметки за задължения ⁹	42.7	0.0	128.8	0.1	111.8	0.1	111.8	0.1	0.0	0.0	-17.0	-13.2	69.1	161.6
Финансови предприятия, различни от ПФИ	2352.0	2.5	2476.4	2.6	2596.7	2.6	2579.1	2.6	-17.7	-0.7	102.6	4.1	227.1	9.7
Краткосрочни	1138.6	1.2	1197.2	1.3	1198.4	1.2	1188.2	1.2	-10.1	-0.8	-9.0	-0.7	49.6	4.4
Дългосрочни	1213.3	1.3	1279.2	1.4	1398.4	1.4	1390.8	1.4	-7.5	-0.5	111.6	8.7	177.5	14.6
Нефинансови предприятия	9462.4	10.1	9653.6	10.3	9568.0	9.6	9567.6	9.6	-0.4	0.0	-86.0	-0.9	105.2	1.1
Краткосрочни	2769.0	2.9	2873.7	3.1	2870.4	2.9	2862.8	2.9	-7.5	-0.3	-10.9	-0.4	93.9	3.4
Дългосрочни	6693.4	7.1	6779.8	7.2	6697.6	6.7	6704.8	6.7	7.2	0.1	-75.0	-1.1	11.4	0.2
Домкинства и НТООД	104.2	0.1	101.6	0.1	100.9	0.1	100.6	0.1	-0.3	-0.3	-1.0	-1.0	-3.6	-3.4
Краткосрочни	5.4	0.0	5.5	0.0	4.8	0.0	4.8	0.0	0.0	0.0	-0.7	-13.1	-0.6	-11.3
Дългосрочни	98.8	0.1	96.1	0.1	96.1	0.1	95.9	0.1	-0.3	-0.3	-0.2	-0.3	-3.0	-3.0
V. Препри инвестии:														
Външнофирмено кредитиране	13164.7	14.0	13042.8	13.9	12879.4	12.9	12913.7	12.9	34.3	0.3	-129.2	-1.0	-251.0	-1.9
Задължения към директен инвеститор	7928.7	8.4	8218.2	8.7	8197.2	8.2	8231.1	8.2	33.9	0.4	13.0	0.2	302.4	3.8
Задължения към инвестиционни предприятия в чужбина	153.0	0.2	145.6	0.2	147.9	0.1	147.2	0.1	-0.7	-0.5	1.6	1.1	-5.8	-3.8
Задължения към свързани предприятия	5083.0	5.4	4679.1	5.0	4534.3	4.5	4535.3	4.5	1.0	0.0	-143.8	-3.1	-547.6	-10.8

Допълнителни показатели

Външен дълг на публичния сектор	13164.6	14.0	14658.7	15.6	13833.3	13.8	13672.6	13.7	-160.7	-1.2	-986.0	-6.7	508.1	3.9
Външен дълг на частния сектор	29297.6	31.2	30420.9	32.4	30563.6	30.5	30019.4	30.0	-544.2	-1.8	-401.5	-1.3	721.8	2.5

Дългови ценни книжа по институционални сектори (номинал) ³	7974.2	8.5	9074.6	9.7	8635.4	8.6	8644.3	8.6	8.9	0.1	-430.4	-4.7	670.1	8.4
Държавно управление	6594.1	7.0	7805.3	8.3	7362.0	7.4	7380.0	7.4	18.0	0.2	-425.4	-5.4	785.8	11.9
Краткосрочни	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Дългосрочни	6594.1	7.0	7805.3	8.3	7362.0	7.4	7380.0	7.4	18.0	0.2	-425.4	-5.4	785.8	11.9
Централна банка	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Краткосрочни	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Дългосрочни	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Парично-финансови институции (ПФИ)	226.4	0.2	104.5	0.1	109.1	0.1	103.5	0.1	-5.7	-5.2	-1.1	-1.0	-122.9	-54.3
Краткосрочни	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Дългосрочни	226.4	0.2	104.5	0.1	109.1	0.1	103.5	0.1	-5.7	-5.2	-1.1	-1.0	-122.9	-54.3
Други сектори	1153.7	1.2	1164.8	1.2	1164.3	1.2	1160.9	1.2	-3.4	-0.3	-3.9	-0.3	7.2	0.6
Краткосрочни	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Дългосрочни	1153.7	1.2	1164.8	1.2	1164.3	1.2	1160.9	1.2	-3.4	-0.3	-3.9	-0.3	7.2	0.6
Други финансови предприятия, различни от ПФИ	47.2	0.1	49.9	0.1	53.0	0.1	52.6	0.1	-0.4	-0.7	2.7	5.4	5.4	11.5
Краткосрочни	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Дългосрочни	47.2	0.1	49.9	0.1	53.0	0.1	52.6	0.1	-0.4	-0.7	2.7	5.4	5.4	11.5
Нефинансови предприятия	1106.5	1.2	1114.8	1.2	1111.3	1.1	1108.2	1.1	-3.1	-0.3	-6.6	-0.6	1.7	0.2
Краткосрочни	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Дългосрочни	1106.5	1.2	1114.8	1.2	1111.3	1.1	1108.2	1.1	-3.1	-0.3	-6.6	-0.6	1.7	0.2
Домкинства и НТООД	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Краткосрочни	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Дългосрочни	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0